

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2023–01047	2023-11-27	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen	Stabschef
Plan	Utbildnings- och övningsplan 2023–2026			

Utbildnings- och övningsplan 2023–2026

Dokumentets syfte

Denna plan svarar mot krav för arbete med krisberedskap, samt utgör plan för utbildning och övning med avseende på krisberedskap och civilt försvar

Dokumentet gäller för

Nacka kommun och verksamheten i dess tillhörande bolag

Inledning

Att utbilda och öva kommunens krisorganisation är en viktig förutsättning för att öka samhällets gemensamma förmåga att hantera samhällsstörningar. En flerårig utbildnings- och övningsplan underlättar för kommunen att på ett strukturerat sätt vidmakthålla och utveckla den egna organisationens kunskap och förmåga vad gäller krisberedskap och civilt försvar.

Enligt Lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) ska kommunen säkerställa att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid (2 kap. 8 § LEH).

Enligt de överenskommelser som slutits mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR) om kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar ska kommunen för varje mandatperiod ta fram en utbildnings- och övningsplan.

Centralt ansvar

Kommunen ska erbjuda målgruppsanpassade utbildningar och övningar beroende på roll i kris- eller krigsorganisation eller inom kommunens krisberedskapsarbete.

Kommunövergripande och lokala risk- och sårbarhetsanalyser, samt eventuella utvärderingar av händelser och andra övningar, ska utgöra underlag för prioritering och planering av utbildning och övning.

Lämpliga utbildningar med utgångspunkt i kommunens program och andra styrande/stödande dokument inom säkerhetsrelaterade frågor:

- Webbaserade utbildningar för att nå en bred målgrupp
- Kommunövergripande krisledningsutbildningar
- Kunskapshöjande workshops för chefer med krisledningsansvar i samband med arbete med lokala risk- och sårbarhetsanalyser och kris- och kontinuitetsplanering
- Kunskapshöjande insatser i samband med nätverksmöten för chefer och samordnare inom säkerhetsfunktionen
- Konferenser och seminarier med relevanta teman för en bred målgrupp
- Totalförsvarsutbildningar

Möjligheter till utbildningar som anordnas av externa aktörer som exempelvis MSB, Länsstyrelsen och inom Samverkan Stockholmsregionen (SSR) ska spridas till kommunens verksamheter och kommunala bolag.

Exempel på övningsformat:

- Larmövning
- Start- och inkallelseövning
- Krisledningsövning i seminarieform, s.k. skrivbordsövning
- Krisledningsövning med motspel
- Samverkansövning (intern samövning mellan kommunens verksamheter och/eller tillsammans med externa aktörer)

Vägledning för verksamhetschefer och bolag

Verksamhetschefer och bolag ansvarar för fortbildning av den egna krisledningen och övriga kris- och krigsorganisationen samt för den förmågeutveckling som behövs för det egna krisberedskapsarbetet. Kommunens säkerhetsfunktion kan erbjuda metodstöd i detta arbete. Verksamheternas egna risk- och sårbarhetsanalyser ska utgöra underlag för prioritering och planering av kunskapshöjande insatser.

Ansvariga chefer tillser att medarbetare med en roll i verksamhetens krisberedskapsarbete har kunskap och förmåga att agera utifrån tilldelad roll och ansvar. Medarbetare som tilldelas en roll i krisberedskapsarbete ska informeras om relevant utbildning, till exempel de utbildningar som erbjuds centralt eller av externa aktörer såsom MSB och Länsstyrelsen.

Ansvariga chefer tillser att medarbetare får den kompletterande utbildning som krävs för verksamhetsområdets krisberedskapsarbete och säkerställer att det inte vid någon tidpunkt uppstår bortfall vad gäller nödvändiga kunskaper och förmågor.

Funktioner att beakta

Exempel på funktioner i kommunens krisberedskap att beakta vid övning och kunskapshöjande insatser:

- Krisledningsnämnd
- Förtroendevalda
- Central krisledning
- Kommunledningsgruppen
- Lokala krisledningsgrupper i kommunens verksamhet inklusive bolag
- Enhets- och verksamhetschefer
- Kommunens krisstöd, POSOM (Psykiskt och Socialt Omhändertagande)
- Funktion för tjänsteperson i beredskap (TiB)
- Kommunens säkerhetsfunktion inklusive IT-säkerhetssamordnare
- Nacka kommun ska delta vid de övningar som erbjuds av länsstyrelsen Stockholm respektive MSB gällande planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional eller nationell nivå som avser fredstida kriser.

Exempel på behov av utbildning- och övning under mandatperioden

I kommunens RSA (risk- och sårbarhetsanalys)¹ redovisas risker och sårbarheter som ska beaktas i samband med planering av övningsverksamhet.

Under mandatperioden är det av vikt att följande berörs i utbildnings- och övningsväg:

- Grundläggande utbildning för kommunens anställda om krisberedskapsarbete i kommunen samt kommunens ansvar vid förhöjd beredskap och krig
- Kunskapshöjande workshops för chefer med krisledningsansvar i samband med arbete med lokala risk- och sårbarhetsanalyser och kris- och kontinuitetsplanering
- Övningar för anställda inom den offentliga måltidsverksamheten för att säkerställa förmåga vid kris eller höjd beredskap
- Utbildning/kunskapshöjande föreläsning i RSA-arbete på alla nivåer inom alla verksamheter

¹ Risk-och sårbarhetsanalys 2023–2026, KFKS 2023–652, KS 2023-10-02 §286

- Under 2024 skall krigsorganisation och dess bemanning för Nacka kommun utredas och beslutas. I samband med framtagande av nyss nämnda organisation och efter beslut om densamma ta fram övningar och utbildning om höjd beredskap och totalförsvaret

Frekvens

Nacka kommun ska ha en väl övad krisledningsorganisation på alla nivåer. Krisledningsnämnden ska öva minst en gång under mandatperioden. Centrala krisledningen och respektive lokal krisledning ska öva minst en gång per år. Kommunens krisstöd, POSOM, med tillhörande nätverk ska öva minst en gång per år. Vid minst en övning per mandatperiod ska frivilligresursen Nacka-Värmdö Räddningssällskap involveras.

Nacka ska alltid överväga deltagande i relevanta nationella och regionala övningar. Det gäller även deltagande i form av exempelvis motspel, observatör etcetera för att lära av andra och bygga kunskap och nätverk i organisationen.

Utvärdering och löpande planering

Genomförda övningar och faktiska händelser ska utvärderas för att skapa möjlighet att ständigt utveckla krishanteringsförmågan.

Denna utbildnings- och övningsplan är en övergripande flerårsplan och anger struktur och vilka som ska övas och utbildas kontinuerligt under åren. Planen kommer för varje verksamhetsår att resultera i planer på mer detaljerad nivå där det preciseras vilken typ av övningar som ska genomföras och för vem. Behovet av utbildning och övningar kan komma att förändras under mandatperioden vilket kräver en flexibilitet och förmåga att kunna justera och utveckla innehållet i separata övningsplaner.